KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 13 päivänä marraskuuta 2002,

valtiontuesta, jonka Saksa aikoo myöntää Capro Schwedt GmbH:lle

(tiedoksiannettu numerolla K(2003) 4364)

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2003/439/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa mainittujen artiklojen mukaisesti ([1]) ja ottaa huomioon asianomaisten huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I **MENETTELY**

(1) Saksa ilmoitti 3 päivänä elokuuta 2001 tuesta Schwedtin kaupungissa Brandenburgin osavaltiossa toteutettavaan investointihankkeeseen, joka on määrä toteuttaa uuden yhtiön eli Capro Schwedt GmbH:n (jäljempänä 'Capro Schwedt') johdolla ja johon osallistuu kolme muuta yritystä. Ehdotetun tuen ja investointikustannusten määrän johdosta ilmoitus tehtiin alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille annettujen monialaisten puitteiden ([2]) (jäljempänä 'monialaiset puitteet') mukaisesti.

(2) Komissio ilmoitti Saksalle 17 päivänä tammikuuta 2001 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa tätä toimenpidettä koskeva, EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely. Saksa esitti huomautuksensa 17 päivänä huhtikuuta 2002 päivätyssä kirjeessä.

(3) Menettelyn aloittamista koskeva komission päätös julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. ([3]) Komissio kehotti kaikkia asianomaisia esittämään tukea koskevat huomautuksensa.

(4) Komissio sai kolmelta asianomaiselta huomautuksia, jotka se toimitti edelleen Saksan hallitukselle. Saksa otti niihin kantaa 20 päivänä kesäkuuta 2002 ja 14 päivänä elokuuta 2002 päivätyillä kirjeillä.

II **TOIMENPITEEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS**

1. **Tuensaaja ja hanke**

(5) Investointi on tarkoitus toteuttaa saksalaisessa Schwedtin teollisuuskaupungissa, jossa huomattava osa teollisuustuotannosta tapahtuu nykyään öljynjalostamossa. Paikallisviranomaiset haluavat muuttaa alueen suureksi kemianteollisuuden keskittymäksi. Kaupunki on perustanut InfraSchwedt GmbH -nimisen kunnallisen infrastruktuuriyrityksen, jonka on määrä luoda kyseisen alueen tietylle, jalostamon läheiselle osalle perusrakenteet mahdollisia kemianteollisuuden yrityksiä varten. Kemianteollisuuden keskittymä on tarkoitus rakentaa viidessä vaiheessa, joista ensimmäinen koskee kaprolaktaamihanketta.

(6) Capro Schwedt on uusi yritys, jonka omistaa italialainen synteettikuitujen valmistaja Aquafil. Synteettikuitujen pääraaka-aine on kaprolaktaami, jota Aquafil nykyään ostaa muilta kemianteollisuuden yrityksiltä. Aquafil on kuitenkin päättänyt integroida tuotantoketjunsa ja aloittaa itse kaprolaktaamin tuotannon. Hankkeen tärkeimmän investoijan eli Capro Schwedtin lisäksi lähistölle perustetaan kolme muuta yritystä, jotka toimittavat osan kaprolaktaamin valmistuksessa tarvittavista esivalmisteista ja palveluista.

(7) Perustettavat yritykset (jäljempänä 'raaka-aineita toimittavat yritykset') ovat nimeltään AmmoSulf GmbH (joka tuottaa oleumia ja rikkihappoa), CycloChem GmbH (joka tuottaa sykloheksaania) ja P&F Flockungsanlage Service und Medien GmbH (joka tuottaa vetyä). Kyseiset yritykset ovat tähän asti toimineet julkisina "projektiyrityksinä". Saksa on kuitenkin nimennyt kolme yritystä, jotka voisivat ostaa projektiyritykset sillä ehdolla, että komissio hyväksyy koko hanketta koskevan tuen. Nämä yritykset ovat ranskalainen Krebs-Speichim SA, jonka toimialana on rikkihappo- ja oleumlaitteiden tekniikka

([1]) EYVL C 63, 12.3.2002, s. 18.
([2]) EYVL C 107, 7.4.1998, s. 7.
([3]) Katso alaviite 1.

ja rakentaminen, italialainen Infrastutture e Gestioni SpA, joka on erikoistunut teollisuuslaitosten rakentamiseen, toimintaan ja kunnossapitoon, ja italialainen Kinetics Technology International SpA, jonka toimialoja ovat laitevalmistus sekä vedyn ja synteettisten kaasujen tuotanto.

(8) Ilmoituksen mukaan hankkeen avulla luodaan 528 uutta työpaikkaa, joista 448 on Capro Schwedtissä. Uudet investoinnit on tarkoitus toteuttaa Schwedtin kaupungissa Brandenburgin osavaltiossa, joka on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tukialue, jota koskeva suurin sallittu bruttotuki-intensiteetti on 35 prosenttia.

2. **Ilmoitettu tuki**

(9) Saksa on ilmoittanut komissiolle suunnitelmastaan myöntää 92,71 miljoonan euron tuki (28 prosenttia (BAE) 331,11 miljoonan euron tukikelpoisista kustannuksista). Kyseinen investointituki on tarkoitus myöntää 50,617 miljoonan euron (15,287 prosentin) avustuksena, jota ei tarvitse maksaa takaisin ja joka perustuu komission hyväksymään alueellisia elinkeinorakenteita edistävän Saksan yhteisen tukiohjelman 28. puitesuunnitelmaan ([4]). Lisäksi on tarkoitus myöntää 41,108 miljoonan euron (12,415 prosentin) suuruinen veronhuojennus komission hyväksymän, vuonna 1999 annetun veronhuojennuslain ([5]) nojalla ja 0,298 prosenttia (986 000 euroa) takauksena ([6]), joka kattaisi osan pankin myöntämästä lainasta.

III **MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT**

(10) Komissiolla ei ollut täsmällistä käsitystä hankkeen laajuudesta, koska sen käytettävissä oli vain vähän tietoa raaka-aineita toimittavina yrityksinä toimivista ”projektiyrityksistä”. Monialaisten puitteiden 7.2 kohdassa määrätään seuraavasti: ”Investointihanketta ei saa jakaa keinotekoisesti alahankkeisiin ilmoitusvelvoitteiden välttämiseksi”.

(11) Infrastruktuuriyrityksen osalta komissio kysyi, eikö perusrakenteiden luominen tarkoita, että hankkeeseen myönnetään tukea (ts. komissio kysyi, mikä on perusrakenteiden todellinen luonne: tarjoaako infrastruktuuriyritys yhteyksiä, jotka eivät ole perusteltuja yksittäisen hankkeen toteuttajan tapauksessa, ja noudattavatko tariffit markkinahintoja).

([4]) 28. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe ”Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur”.

([5]) Investitionszulagengesetz 1999, C 72/98 (ex N 702/97), SG(98) D/12438, 30.12.1998, SC(2001) D/286551, 2.3.2001.

([6]) Hyväksytyn liittovaltion takausohjelman (N 297/91) perusteella.

(12) Pääoman ja työvoiman suhteen osalta komissio piti kyseenalaisena, luodaanko hankkeella Saksan ilmoituksen mukaisesti 528 uutta työpaikkaa (minkä perusteella pääoman ja työvoiman suhdeluku olisi 0,8). Komission arvion mukaan olisi mahdollista luoda vain noin 400 työpaikkaa, minkä myötä pääoman ja työvoiman suhdeluku laskisi 0,7:ään.

(13) Saksan mukaan kilpailutekijä on kapasiteetin käyttöasteen perusteella neutraali. Sitä vastoin komission mielestä oli hyödyllistä arvioida tietoja kaprolaktaamin todettavissa olevasta kulutuksesta ennen kuin otetaan kantaa markkinoihin.

(14) Saksa totesi, että tuki on myönnetty komission hyväksymien alueellisten tukiohjelmien perusteella. Yhden ohjelman mukaan yrityksen investointien verotusta kevennetään ilman eri toimenpiteitä veronhuojennuksen ([7]) avulla (Schwedtin alueella veronhuojennus on 15 prosenttia investoinneista). Tästä huolimatta hankkeeseen myönnettiin ainoastaan 12,415 prosentin veronhuojennus. Komissio epäili kuitenkin, että veronhuojennuksen soveltaminen ilman eri toimenpiteitä voi johtaa siihen, että tuki-intensiteetti ylittää ilmoitetun 28 prosentin intensiteetin.

IV **ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET**

(15) Huomautuksia esittivät kaksi kilpailijaa ja eräs maatalouden raaka-aineita jalostavan teollisuuden liitto.

(16) Industrieverband Agrar, joka valvoo Saksan kasvinsuojeluaine- ja lannoitevalmistajien etuja, totesi, että kaprolaktaamin valmistuksen yhteydessä syntyy ammoniumsulfaattia, jota myydään typpilannoitteena maatalouden tarpeisiin. Tämän vuoksi se katsoi kaprolaktaamin valmistuksen vaikuttavan haitallisesti Saksan lannoiteteollisuuteen. Industrieverband Agrar viittasi myös siihen, että lannoiteteollisuuden rakenneuudistusprosessi ei ole edistynyt vuoden 1980 jälkeen markkinoiden taantumisen vuoksi. Tuen avulla mahdollisesti luodaan jonkun verran työpaikkoja, mutta toisaalta saatetaan osa lannoiteteollisuuden työpaikoista uhanalaisiksi.

(17) DSM Fibres Intermediates BV korosti, että hanke on ilmeisesti jaettu keinotekoisesti alahankkeisiin monialaisten puitteiden mukaisten velvoitteiden välttämiseksi. Yrityspolitiikan näkökulmasta ”raaka-aineita toimittavien yritysten” sisällyttämiselle ei ollut muita perusteita kuin monialaisten puitteiden mukaisten velvoitteiden välttäminen. Perusrakenteiden luomiseen InfraSchwedtin avulla sisältyy ilmeisesti tukea. Kilpailutekijää ei ole syytä pitää neutraalina vaan negatiivisena, koska kaprolaktaamimarkkinoilla on rakenteellista ylikapasiteettia ja tilanteen oletetaan lähitulevaisuudessa huononevan entises-

([7]) Investitionszulagengesetz 1999 (InvZulG 1999).

tään. Lisäksi pääoman ja työvoiman suhdeluku on ilmeisesti arvioitu liian suureksi, kun taas alueellista vaikutusta koskeva tekijä on ilmoitettu asianmukaisella tavalla. Lisäksi hankkeeseen liittyy teknisesti ja ekologisesti arveluttavia seikkoja, ja Saksan myöntämät takaukset on tutkittava yksityiskohtaisesti.

(18) Domo NV katsoo, että kilpailutekijää sekä pääoman ja työvoiman suhdelukua on tarkistettava alaspäin. Ottaen huomioon Länsi-Euroopan rakenteellinen ylikapasiteetti kilpailutekijänä on käytettävä lukua 0,75. Pääoman ja työvoiman suhteen osalta on todettava, että suunnitellun kokoisilla investoinneilla täysin uuteen hankkeeseen luotaisiin tarkoitukseen varatun teknologian turvin noin 350 (enintään 400) työpaikkaa. Jos oletetaan luotavien työpaikkojen lukumääräksi 400, on käytettävä pääoman ja työvoiman suhdelukua 0,7. Näin ollen suurin sallittu tuki-intensiteetti on huomattavasti pienempi kuin Saksan ilmoittama 28 prosenttia, nimittäin 18,375 prosenttia. Lisäksi InfraSchwedt GmbH:n perustamiseen voi sisältyä lisätukea, ja kolmen raaka-aineita toimittavan yrityksen muodostama keinotekoinen kokonaisuus voi johtaa valtiontukisäännösten kiertämiseen.

V **SAKSAN HUOMAUTUKSET**

(19) Saksa totesi suunnitellun tuen koostumusta koskevista komission epäilyistä, että veronhuojennuksen ja muiden tukien kasautumisesta syntyvän korotetun tuen myöntäminen ilman eri toimenpiteitä on kielletty Saksan oikeusjärjestyksen voimassa olevissa tukisäännöissä (Nr. 2 der Allgemeinen Nebenbestimmungen für Projektförderungen zu § 44 der Bundes-/Landeshaushaltsordnungen). Mikäli veronhuojennuksen ja muun tuen kasautumisen seurauksena on suurimman sallitun tuki-intensiteetin ylittyminen, alueellisia elinkeinorakenteita edistävän Saksan yhteisen tukiohjelman mukaista tukea leikataan vastaavasti.

(20) Saksan mukaan perusrakenteiden kehittämiseen kemianteollisuuden keskittymän luomiseksi ei sisälly hanketta koskevia lisätukia. Perusrakenteita ei luoda ainoastaan Capro Schwedtin ja raaka-aineita toimittavien yritysten tarpeisiin. Capro Schwedtiä ja kolmea raaka-aineita toimittavaa yritystä on tarkasteltavana kokonaisuutena tämän hankkeen yhteydessä. Raaka-aineita toimittavia yrityksiä ei tarvita ainoastaan kaprolaktaamin valmistukseen vaan ne toimittavat raaka-aineita myös kemianteollisuuden keskittymän suunniteltua rakentamista varten. Saksan mukaan InfraSchwedtin tuotteistaan ja palveluistaan perimät maksut vastaavat markkinahintoja.

(21) Pääoman ja työvoiman suhteen osalta Saksa katsoo, että oletus 528 uudesta työpaikasta kaprolaktaamin ja esivalmisteiden tuotantolaitoksissa sekä palvelujen alalla on realistinen. Koska kaprolaktaamin valmistus Schwedtissä ei ole suurten kemianteollisuuden yritysten tapaan osa tuotantoketjua mahdollisine synergiaetuineen, sitä ei työvoiman tarvetta arvioitaessa voida verrata kyseisten yritysten tuotantoon. Näin ollen on käytettävä pääoman ja työvoiman suhdelukua 0,8. Saksa ilmoitti olevansa valmis laskemaan tuen käyttäen aluksi pääoman ja työvoiman suhdelukua 0,7 ja maksamaan viimeisen erän vasta sitten, kun komissio on todennut hankkeen toteuttamisen asianmukaiseksi ilmoitetun välittömien ja välillisten työpaikkojen luomisen osalta ja antanut luvan tuen maksamiseen.

(22) Kilpailutekijän osalta Saksa katsoo, että kyseiseen tuotteeseen liittyvästä kapasiteetin käyttöasteesta on käytettävissä riittävästi tietoa. Saksa toimitti 14 päivänä elokuuta 2002 päivätyllä kirjeellä lisätietoja kaprolaktaamin todettavissa olevasta kulutuksesta vuosina 1995–1999 ([8]). Saksa uskoo kaprolaktaamimarkkinoiden kehittyvän SRI Internationalin ennusteiden perusteella siten, että todettavissa oleva kulutus kasvaa 708 kilotonnista vuonna 1999 770 kilotonniin vuonna 2004. Saksa yhtyy komission arvioon alueellista vaikutusta koskevasta tekijästä.

(23) Vastauksena asianomaisten esittämiin huomautuksiin Saksa on toistamiseen korostanut, että on käytettävä pääoman ja työvoiman suhdelukua 0,8. Kilpailutekijän osalta Saksa on toistanut aiemmin esittämänsä näkemyksen, joka perustuu todettavissa olevan kulutuksen kasvuun vuoteen 2005 asti. Lisäksi Aasia on sijoittajan kannalta merkittävä markkina-alue. Kapasiteetin käyttöastetta on tarkasteltava viimeisten viiden vuoden ajalta. Saksan mukaan takaukset ovat valtiontukisäännösten mukaisia. Lisäksi se katsoi, että hankkeeseen ei liity mitään teknisesti ja ekologisesti arveluttavia seikkoja, koska yrityksessä käytetään uusinta tekniikkaa. Käytetyn tekniikan sivutuotteena syntyy vähemmän ammoniumsulfaattia kuin missään muussa tekniikassa. Valmistettaessa 120 000 tonnia kaprolaktaamia syntyy noin 165 000 tonnia ammoniumsulfaattia, joka on vain noin puolet Industrieverband Agrarin ilmoittamasta määrästä. Vähiten ympäristöä kuormittava tapa käsitellä ammoniumsulfaattia on Capro Schwedtin suunnitelma myydä se lannoitteena.

VI **ARVIOINTI**

1. **Tuen koostumus**

(24) Saksa totesi suunnitellun tuen koostumusta koskevista komission epäilyistä, että suurimman sallitun tuki-inten-

([8]) Lähde: CEH Marketing Research Report "Caprolactam", Chemical Economics Handbook.

siteetin noudattaminen on varmistettu Saksan oikeusjärjestyksen voimassa olevilla tukisäännöillä (Nr. 2 der Allgemeinen Nebenbestimmungen für Projektförderungen zu § 44 der Bundes-/Landeshaushaltsordnungen). Mikäli veronhuojennuksen ja muun tuen kasautumisen seurauksena on suurimman sallitun tuki-intensiteetin ylittyminen, alueellisia elinkeinorakenteita edistävän Saksan yhteisen tukiohjelman mukaista tukea leikataan vastaavasti ilman eri toimenpiteitä. Tämän vakuutuksen perusteella voidaan komission mielestä katsoa, että komission hyväksymän enimmäismäärän ylittäviä tukia ei myönnetä.

2. **Infrastruktuurihanke**

(25) Komissio esitti muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään epäilyjä, joihin Saksa on vastannut toimittamalla yksityiskohtaisia lisätietoja InfraSchwedtin luomien perusrakenteiden luonteesta. Capro Schwedt -hanke on osa kemianteollisuuden keskittymän luomista Schwedtiin. Kemianteollisuuden keskittymä on tarkoitus rakentaa viidessä vaiheessa, joista ensimmäinen koskee Capro Schwedt -hanketta. Tähän tarkoitukseen käytetään vain osa käytettävissä olevasta maa-alueesta (yhteensä 100 ha). Neljän muun vaiheen aikana alueelle sijoittautuu muovintuottajia ja muita kemian alan yrityksiä. Perusrakenteita ei suunnitella ainoastaan Capro Schwedtin tarpeisiin. InfraSchwedtin on otettava huomioon myös muiden alueelle perustettavien yritysten tarpeet. Näkemyksensä tueksi Saksa esitti, että esimerkiksi muovin valmistusta varten tarvitaan muuntoasemia ja krakkauslaitosta varten tarvitaan jätevesilaitteisto (rakennusvaihe 5).

(26) Saksa on toimittanut lisätietoja myös raaka-aineita toimittavista yrityksistä. Niiden oli määrä toimia riippumatta kaprolaktaamin valmistajasta ja niiden tuotteita (oleum, rikkihappo, sykloheksaani ja vety) ei tarvittaisi ainoastaan kaprolaktaamin valmistukseen vaan myös kemianteollisuuden keskittymän suunniteltua rakentamista varten. Schwedtin tapauksessa ei ole kyse olemassa olevasta kemianteollisuuden keskittymästä vaan uudesta kokonaisuudesta, jolle täytyy varmistaa peruskemikaalien saatavuus.

(27) Saksa yhtyi komission näkemykseen, jonka mukaan Capro Schwedt -hanketta on pidettävä yhtenä hankkeena. Capro Schwedtille ja raaka-aineita toimittaville yrityksille luodaan ainoastaan yksi infrastruktuuriyhteydet sisältävä kokonaisuus. InfraSchwedt ei vastaa Capro Schwedtin ja raaka-aineita toimittavien yritysten välisten yhteyksien kustannuksista.

(28) Saksa toteaa InfraSchwedtin tariffijärjestelmästä, että InfraSchwedtin tuotteistaan ja palveluistaan perimät maksut vastaavat markkinahintoja ja kattavat yrityksen juoksevat kustannukset ja pääomakustannukset, mukaan luettuina poistot, uudelleenrahoitus ja uudelleeninvestoinnit. Saksan mukaan tariffijärjestelmä perustuu kustannuksiin eikä tuota InfraSchwedtille voittoa. Järjestelmä ei salli InfraSchwedtin kannattamattomien ja kannattavien toimintojen välistä tappioiden tasaamista.

(29) Komissio toteaa, että Capro Schwedt käyttää vain pienen osan Schwedtin kemianteollisuuden keskittymästä. Viiden rakennusvaiheen aikana alueelle sijoittautuu myös muita, kaprolaktaamihankkeesta riippumattomia kemianteollisuuden yrityksiä. Tämän vuoksi InfraSchwedtin luomien perusrakenteiden on tyydytettävä myös muiden yritysten tarpeet.

(30) Komissio toteaa, että hanketta on pidettävä yhtenä hankkeena, jota koskevalle maa-alueelle InfraSchwedt toimittaa ainoastaan yhden infrastruktuuriyhteydet sisältävän kokonaisuuden. Capro Schwedtin ja kolmen raaka-ainetta toimittavan yrityksen on vastattava kaikista Capro Schwedtin aluetta koskevista infrastruktuurikustannuksista.

(31) Näin ollen ja ottaen huomioon Saksan vakuutus, jonka mukaan InfraSchwedt perii tuotteistaan ja palveluistaan erotuksetta markkinahinnan, voidaan todeta, että Capro Schwedt ei hyödy mistään nimenomaisesta InfraSchwedtin infrastruktuuritoimenpiteestä.

(32) Komissio päättelee, että Capro Schwedt -hankkeen perusrakenteiden luomiseen InfraSchwedtin avulla ei sisälly valtiontukea.

3. **Ilmoitusvelvollisuus**

(33) Saksan mukaan tukikelpoiset investointikustannukset ovat yhteensä 311,11 miljoonaa euroa. Suunniteltu kumulatiivinen tuki-intensiteetti on 28 prosenttia tukikelpoisista investointikustannuksista, ja ilmoitettu tuki yhtä uutta työpaikkaa kohti puolestaan on 589 223 euroa. Näin ollen tuesta on ilmoitettava ja se on tutkittava monialaisten puitteiden 2.1 kohdan nojalla.

4. **Merkitykselliset markkinat**

(34) Markkinaosuutta määritettäessä asian kannalta merkitykselliset tuotemarkkinat käsittävät investointihankkeessa tarkoitetut tuotteet tai soveltuvissa tapauksissa niitä korvaavat tuotteet tai palvelut (monialaisten puitteiden 7.6 kohta). Komissio ottaa huomioon, että kaprolaktaamin valmistuksen yhteydessä syntyy ammoniumsulfaattia, jota voidaan myydä typpilannoitteena maatalouden tarpeisiin. Koska hankkeen pääasiallisena tarkoituksena on kuitenkin valmistaa kaprolaktaamia (synteettikuitujen raaka-aineeksi), jota yritys nykyään ostaa muilta yrityksiltä, komissio pitää kaprolaktaamimarkkinoita merkityk-

sellisinä tuotemarkkinoina. [Näille markkinoille ei ole olemassa omaa NACE-luokitusta. Kaprolaktaamin kannalta alin NACE-luokituksen taso on luokka 24.14 (”Muiden orgaanisten raaka-aineiden ja kemikaalien valmistus”).]

(35) Monialaisten puitteiden 7.6 kohdan mukaan asian kannalta merkitykselliset maantieteelliset markkinat käsittävät Euroopan talousalueen tai vaihtoehtoisesti merkittävän alueen siitä, jos kyseisellä alueella vallitsevat kilpailuedellytykset eroavat riittävästi Euroopan talousalueen muista alueista. Koska kaprolaktaami on alkuperästään riippumatta vaihdettava hyödyke ja koska kuljetuskustannukset ovat suhteellisen edulliset, yhteisöä, josta on käytettävissä luotettavaa tietoa, pidetään kokonaisuudessaan merkityksellisinä maantieteellisinä markkinoina.

(36) Saksa on ilmoittanut todettavissa olevan kulutuksen arvon (euroina) kehittyneen seuraavasti ([9]):

(Miljoonaa euroa)

Vuosi	ETA	Maailmanlaajuisesti (hinta/USA, hinta/ETA)	
1995	756	3 910	4 130
1996	708	3 890	3 550
1997	863	4 800	4 270
1998	949	4 910	4 280
1999	742	4 860	3 540

5. **Arviointi monialaisten puitteiden perusteella**

(37) Monialaisten puitteiden 7.2 kohdassa määrätään seuraavasti: ”Investointihanketta ei saa jakaa keinotekoisesti alahankkeisiin ilmoitusvelvoitteiden välttämiseksi”. Ilmoitettu hanke käsittää neljä yritystä eli kaprolaktaamin valmistajan ja kolme sille raaka-aineita toimittavaa yritystä. Nämä kolme raaka-aineita toimittavaa yritystä, jotka ovat tähän asti toimineet ainoastaan ”projektiyrityksinä”, sijoittautuvat Capro Schwedtin lähistölle ja toimittavat sille osan kaprolaktaamin valmistuksessa tarvittavista tuotteista ja palveluista. Ilmoittamalla hankkeen yhtenä investointihankkeena Saksa on noudattanut monialaisten puitteiden 7.2 kohtaa, jonka mukaan hanketta ei saa jakaa keinotekoisesti alahankkeisiin.

(38) Monialaisten puitteiden 3.1 kohdan mukaan komission on laskeakseen suunnitellun tuen suurimman sallitun tuki-intensiteetin määritettävä, mikä on tuen korkein mahdollinen bruttointensiteetti (tuen alueellinen enimmäismäärä), joka voidaan myöntää suurelle yritykselle kyseisellä alueella ilmoituksen antamisen aikana voimassa olevan ja hyväksytyn alueellisen tukijärjestelmän mukaan.

(39) Ottaen huomioon kokonaishanke Capro Schwedtiä on pidettävä suuryrityksenä. Suurin sallittu bruttotuki-intensiteetti (R) tarkasteltavana olevassa asiassa on 35 prosenttia ([10]). Tarkasteltavana olevaan hankkeeseen myönnettävän tuen suurimman sallitun intensiteetin laskemiseksi mainittua prosenttilukua on korjattava kolmella arviointitekijällä, jotka ovat kilpailutekijä (T), pääoman ja työvoiman suhde (I) ja alueellista vaikutusta osoittava tekijä (M).

6. **Kilpailutekijä (T)**

(40) Komissio toteaa, että Capro Schwedtin osuus merkityksellisistä markkinoista ei ylitä 40:tä prosenttia myöskään uusien investointien toteuduttua.

(41) Tuen hyväksyminen yrityksille, jotka toimivat rakenteellisen ylikapasiteetin aloilla, aiheuttaa erityisesti kilpailun vääristymisen vaaraa. Kapasiteetin kasvattaminen, jota ei kompensoida supistamalla kapasiteettia toisaalla, syventää rakenteellisen ylikapasiteetin ongelmaa. Toimiala tai alatoimiala määritellään NACE-luokituksen tarkimman mahdollisen rajauksen mukaisesti.

(42) NACE-toimialaluokituksessa kaprolaktaamin valmistus kuuluu luokkaan 24.14, joka käsittää laaja-alaisesti muiden orgaanisten raaka-aineiden ja kemikaalien valmistuksen. Kaprolaktaamia koskevalle alatoimialalle ei ole olemassa omaa NACE-luokitusta. Kaprolaktaami muodostaa vain pienen osan asian kannalta merkityksellisestä NACE-luokasta. Tämän vuoksi komissio ei pidä NACE-luokkaa 24.14 koskevaa kapasiteetin käyttöastetta merkittävänä tekijänä kaprolaktaamialan kapasiteettitilanteen arvioinnin kannalta. Monialaisten puitteiden 3.4 kohdan mukaan komissio arvioi kilpailutekijän todettavissa olevaa kulutusta koskevien tietojen perusteella ja tutkii, tehdäänkö investointi taantuvilla markkinoilla.

(43) Tätä tarkoitusta varten komissio vertailee keskenään kyseisten tuotteiden todettavissa olevaa kulutusta ja koko tehdasteollisuuden kasvuvauhtia Euroopan talousalueella. Markkinoiden katsotaan olevan taantuvat, jos niiden vuotuinen kasvuvauhti viimeisten viiden vuoden aikana on keskimäärin yli 10 prosenttia hitaampi kuin koko tehdasteollisuuden vuotuinen kasvuvauhti Euroopan talousalueella, jollei tuotteen tai tuotteiden suhteellinen kysyntä ole voimakkaassa nousussa. Markkinoiden taantuman katsotaan olevan täydellistä, jos kulutuksen keskimääräinen vuotuinen kasvu on viimeisten viiden vuoden aikana ollut negatiivinen (monialaisten puitteiden 7.8 kohta).

(44) Monialaisissa puitteissa viitataan viimeisten viiden vuoden keskimääräiseen vuotuiseen kasvuun. Tämän vuoksi komissio tarkastelee todettavissa olevaa kulutusta yleensä kuuden vuoden ajan saadakseen käyttöönsä viisi kasvuvauhtia ilmaisevaa lukua. Vuosina 1995–2000 koko

([9]) Lähde: CEH Marketing Research Report ”Caprolactam”, Chemical Economics Handbook.

([10]) EYVL C 340, 27.11.1999, s. 8.

tehdasteollisuuden vuotuinen kasvuvauhti Euroopan talousalueella oli 6,12 prosenttia.

(45) Saksa esitti tietoja vuosien 1995–1999 todettavissa olevasta kulutuksesta teoksen CEH Marketing Research Report "Caprolactam", Chemical Economics Handbook pohjalta. Näiden tietojen mukaan todettavissa olevan kulutuksen keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti kaprolaktaamimarkkinoilla oli 5,42 prosenttia, kun taas koko tehdasteollisuuden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti Euroopan talousalueella samana ajanjaksona oli 5,79 prosenttia. Monialaisissa puitteissa esitetyn määritelmän mukaan toimialaa ei voitaisi pitää taantuvana ja kilpailutekijä olisi edelleen 1,0.

(46) Uudempien, vuosia 1995–2000 koskevien EUROSTAT-tietojen perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että kaprolaktaamimarkkinat ovat suhteellisen taantuvat. Niiden mukaan kaprolaktaamin todettavissa oleva kulutus (euroina) kehittyi vuosina 1995–2000 seuraavasti:

(Euroina)

Kaprolaktaamin todettavissa oleva kulutus	
1995	754 355 927
1996	594 031 089
1997	821 433 942
1998	776 641 984
1999	694 245 630
2000	923 249 239

(47) Näiden lukujen perusteella todettavissa olevan kulutuksen keskimääräinen kasvuvauhti kaprolaktaamimarkkinoilla oli 4,12 prosenttia. Koko tehdasteollisuuden keskimääräinen kasvuvauhti Euroopan talousalueella samana ajanjaksona oli 6,12 prosenttia. Komissio perustaa arvionsa näihin uudempiin EUROSTAT-tietoihin. Monialaisten puitteiden 7.8 kohdan mukaan kaprolaktaamimarkkinat ovat taantuvat, koska niiden keskimääräinen kasvuvauhti on merkittävästi (ts. yli 10 prosenttia) hitaampi kuin koko tehdasteollisuuden vuotuinen kasvuvauhti. Näin ollen komissio käyttää kilpailutekijänä lukua 0,75.

7. **Pääoman ja työvoiman suhde (I)**

(48) Pääoman ja työvoiman suhdelukua käytetään tuen suurimman sallitun intensiteetin mukauttamiseen sellaisten hankkeiden tukemiseksi, joilla edistetään nykyistä paremmin ja tehokkaammin työttömyyden vähentämistä luomalla suuri määrä uusia työpaikkoja.

(49) Saksan tietojen mukaan hankkeella luodaan 528 pysyvää työpaikkaa, joista 448 on Capro Schwedtissä ja 80 raaka-aineita toimittavissa yrityksissä. Aloittaessaan menettelyn komissio katsoi, että tavanmukainen luotujen työpaikkojen määrä yrityksessä, jonka vuosituotanto on 120 000 tonnia, olisi 400 eli selvästi ilmoituksessa esitettyä 528:aa työpaikkaa vähemmän. Tämä herätti epäilyksiä, varsinkin kun pääoman ja työvoiman suhde olisi näin ollen laskettava 0,7:ään.

(50) Menettelyn aloittamista koskevissa huomautuksissaan Saksa ilmoitti olevansa valmis laskemaan tuen käyttäen aluksi pääoman ja työvoiman suhdelukua 0,7 ja maksamaan viimeisen erän vasta sitten, kun komissio on todennut hankkeen toteuttamisen asianmukaiseksi työpaikkojen luomisen osalta ja antanut luvan tuen maksamiseen. Komissio hyväksyy Saksan ehdotuksen.

(51) Monialaisten puitteiden 3.10 kohdan toisen alakohdan mukaisesti tähän hankkeeseen myönnettävän tuen suurimman sallitun intensiteetin mukauttamiseksi käytetään viimeisen tukierän maksamiseen asti pääoman ja työvoiman suhdelukua (I) 0,7 (pääoma yhtä uutta työpaikkaa kohti 827 775 euroa). Lisätukea voidaan myöntää, jos hankkeella luodaan 528 työpaikkaa ja jos pääoman ja työvoiman suhdeluku (I) on 0,8; komission on kuitenkin ensin tutkittava luodut työpaikat ja annettava lupa viimeisen tukierän maksamiseen.

8. **Alueellista vaikutusta koskeva tekijä (M)**

(52) Alueellista vaikutusta koskevassa tekijässä otetaan huomioon uuden tuetun investoinnin myönteiset vaikutukset tukialueen talouteen. Komissio katsoo, että työpaikkojen luomista voidaan käyttää osoittimena siitä, miten hanke edistää alueen kehitystä. Pääomavaltaiset investoinnit saattavat välillisesti luoda huomattavan määrän työpaikkoja varsinaisella tukialueella ja läheisyydessä sijaitsevalla tukialueella. Työpaikkojen luomisella tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaisten työpaikkojen luomista, jotka liittyvät suoraan hankkeeseen, sekä ensisijaisten alihankkijoiden ja asiakkaiden luomia työpaikkoja (monialaisten puitteiden 3.9 kohta).

(53) Koska hankkeen välittömänä seurauksena ei ole saman alueen muissa yrityksissä syntyvä uusien työpaikkojen lukumäärä, joka on yli 50 prosenttia välittömästi hankkeen avulla luotavista työpaikoista, alueellista vaikutusta koskevaksi tekijäksi määritellään 1,0.

9. **Suurin sallittu tuki**

(54) Näin ollen suurin sallittu tuki-intensiteetti lasketaan käyttäen kaavaa 35 % × 0,75 × 0,8 × 1,0 = 21,00 prosenttia brutto (monialaisten puitteiden 3.10 kohta). Suunniteltu 92,71 miljoonan euron tuki, jonka Saksa

aikoo myöntää Capro Schwedtille ja jonka bruttotuki-intensiteetti on 28 prosenttia, ei siis vastaa monialaisten puitteiden perusteella laskettua suurinta sallittua tuki-intensiteettiä.

10. **Tuen valvonta jälkikäteen**

(55) Ottaen huomioon näiden siirrettävissä olevien suurinvestointien herkkyys on erittäin tärkeää, että käytössä on järjestelmä, jolla varmistetaan, että tuensaajalle tosiasiallisesti maksetun tuen määrä vastaa komission päätöstä (monialaisten puitteiden 6.1 kohta).

(56) Jokaisen tuetun hankkeen osalta, jonka komissio hyväksyy monialaisten puitteiden perusteella, komissio edellyttää, että joko jokaiseen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten ja tuensaajan väliseen sopimukseen tuesta sisällytetään takaisinmaksulauseke sen varalta, ettei sopimusta noudateta, tai viimeinen merkittävä tukierä maksetaan vasta sitten, kun tuensaaja on osoittanut jäsenvaltiolle vakuuttavalla tavalla, että hanke on toteutettu komission päätöksen mukaisella tavalla, ja kun komissio jäsenvaltion toimittamat tiedot hankkeen toteutuksesta saatuaan on ilmoittanut 60 arkipäivän kuluessa hyväksyvänsä viimeisen tukierän maksun tai ei ole esittänyt vastalausetta tukierän maksulle tänä aikana (monialaisten puitteiden 6.2 kohta).

(57) Saksa on ilmoittanut olevansa valmis laskemaan tuki-intensiteetin käyttäen aluksi perusteena 400:aa uutta työpaikkaa sekä pääoman ja työvoiman suhdelukua 0,7. Näin ollen suurin sallittu tuki-intensiteetti on aluksi 18,375 prosenttia (35 % × 0,75 × 0,7 × 1,0). Komissio toteaa, että viimeinen tukierä maksetaan 528 työpaikan sekä pääoman ja työvoiman suhdeluvun 0,8 perusteella vasta sitten, kun Capro Schwedt on osoittanut komissiolle vakuuttavalla tavalla, että hankkeen avulla on luotu ilmoituksen mukaiset 528 työpaikkaa, ja kun komissio on antanut luvan viimeisen tukierän maksamiseen.

(58) Lisäksi komissio toteaa, että Saksan sitoutuminen jälkikäteen toteutettavaan tuen valvontaan täyttää monialaisten puitteiden 6 kohdassa määrätyt velvoitteet, joissa erityisesti määrätään, että komissiolle on toimitettava jäljennös tuen myöntämistä koskevasta päätöksestä sekä hanketta koskeva vuosikertomus, ja muut monialaisten puitteiden 6.4 kohdassa mainitut asiakirjojen ja tietojen toimittamista koskevat vaatimukset.

VII **PÄÄTELMÄ**

(59) Ottaen huomioon edellä esitetyt seikat komissio päättelee, että monialaisten puitteiden määräysten mukaisesti lasketun tuen tätä hanketta koskevan suurimman sallitun intensiteetin ylittävä osa ilmoitetusta tuesta ei täytä yhteismarkkinoille soveltuvuuden edellytyksiä.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontuki, jonka määrä on 92,71 miljoonaa euroa (tuki-intensiteetti 28 prosenttia) ja jonka Saksa aikoo myöntää Capro Schwedt GmbH:lle, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se ylittää kyseiseen hankkeeseen myönnettävän tuen suurimman sallitun intensiteetin, joka on 21 prosenttia.

Tukea, jonka tuki-intensiteetti ylittää 21 prosenttia, ei saa myöntää.

2 artikla

Maksut suoritetaan käyttäen perusteena 18,375 prosentin tuki-intensiteettiä lukuun ottamatta viimeistä tukierää.

Viimeisen tukierän, jonka perusteena käytetään 21 prosentin tuki-intensiteettiä, saa maksaa vasta sitten, kun Capro Schwedt GmbH on osoittanut komissiolle, että hankkeen avulla on luotu 528 työpaikkaa, ja kun komissio on antanut luvan viimeisen tukierän maksamiseen.

3 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 13 päivänä marraskuuta 2002.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen